

Is Nederland klaar voor de vierde industriële revolutie?

Nederland heeft voor het tweede jaar achter elkaar een historische topnotering weten te behouden met een 4de positie in de ranking van meest concurrerende economieën. Hierdoor is Nederland opnieuw het meest concurrerende land van de Europese Unie. Wereldwijd zijn alleen Zwitserland (1ste positie), de VS (2de positie) en Singapore (3de positie) concurrerender. Nederland beschikt ook dit jaar weer over een sterke basis: een infrastructuur van wereldklasse, een goed functionerende overheid en instituties, een goed macro-economisch beleid met gezonde overheidsfinanciën en een kwalitatief hoogwaardige gezondheidszorg.

Dit jaar heeft Nederland opnieuw aanzienlijke verbeteringen laten zien: De marktwerking is verbeterd en het is gemakkelijker om nieuwe bedrijven op te richten. Daarnaast is Nederland een van de voorlopers als het gaat om de toepassing van nieuwe technologieën die de basis vormen van de vierde industriële revolutie, zoals kunstmatige intelligentie, robotisering, Internet of Things, Cloud Computing en 3D printing. Bovendien investeren bedrijven voor het eerst weer meer in R&D en werken zij veelvuldig samen met kennisinstellingen waardoor hun innovatievermogen aanzienlijk is verhoogd en zij in staat zijn nieuwe digitale verdienmodellen te ontwikkelen. De snelle adoptie van nieuwe technologieën in de Nederlandse samenleving en toepassing binnen bedrijven leiden tot een innovatie-ecosysteem dat Nederland in een uitstekende positie plaatst om maximaal te profiteren van de vierde industriële revolutie.

In schril contrast met de aanzienlijke verbeteringen op het gebied van innovatie staat de daling van Nederland op het gebied van kwaliteit van hoger onderwijs. Gezien de uitdagingen van de vierde industriële revolutie en de snelle uitholling van bepaalde kennis, vaardigheden en functies door robotisering en kunstmatige intelligentie zijn meer investeringen in het Nederlandse hoger onderwijs noodzakelijk. Niet alleen voor de jongere generatie, maar ook voor academische bij- en omscholing van de oudere generaties. Twee PwC-consultants, Norbert Schwieters en Bob Moritz, erkennen dit in deze *Management Executive*. Zij ontwikkelden 10 principes die bedrijven helpen voorop te lopen in de vierde industriële revolutie. De tiende, namelijk *mensen vóór machines*, is mijns inziens de allerbelangrijkste. McKinsey doet er in dit nummer nog een schepje bovenop. Niet mensen en hun kennis, maar cultuur is doorslaggevend. Tekortkomingen in de organisatiecultuur zijn de grootste barrières voor organisatiesucces in het digitale tijdperk. Wil Nederland écht vooroplopen in de vierde industriële revolutie dan zullen we dus meer moeten investeren in mensen en moeten de bureaucratistische organisatieculturen van onze bedrijven op de schop. Geen gemakkelijke opgave. Een mooi voorbeeld is echter de reconstructie van GE. Jeffrey Immelt vertelt u in dit nummer daar alles over.

Henk W. Volberda

Hoogleraar Strategisch Management & Ondernemingsbeleid, Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit en Wetenschappelijk Directeur van het Erasmus Centre for Business Innovation

